

Kuldīgas novada pašvaldība
VIDUSKURZEMES PAMATSKOLA – ATTĪSTĪBAS CENTRS
Reģ. Nr. 4124901177,
“Saules Stari”, Pelču pagasts, Pelči, Kuldīgas novads, LV – 3322
Tālrunis 63326138, 63326143, e-pasts: pelci_sk@kuldiga.lv

Kuldīgas novada Pelču pagastā

APSTIPRINĀTS
ar Viduskurzemes pamatskolas – attīstības centra
Direktores I. Oļenas
28.08.2026. rīkojumu Nr. VPAC/1.9/26/20

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Kuldīgas novada Pelču pagastā

Nr. VPAC/1.17/26/7

KĀRTĪBA RĪCĪBAI BĒRNA AGRESĪVAS UZVEDĪBAS GADĪJUMOS

Izdoti saskaņā ar Izglītības likumu,
Vispārējās izglītības likumu,
Bērnu tiesību aizsardzības likumu,
Ministru Kabineta 2023.gada 22.augusta noteikumu Nr.474
“Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe,
pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un
to organizētajos pasākumos” 15 punktu
un Viduskurzemes pamatskolas – attīstības centra Nolikumu

I. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. Kārtība nosaka izglītības iestādes darbinieku rīcību bērna nepiemērotas, agresīvas vai apdraudošas uzvedības gadījumos, kā arī pedagogu, atbalsta personāla, vadības un bērna vecāku sadarbību.

2. Kārtības mērķis ir speciālās pirmskolas izglītības programmās:
 - 2.1. nodrošināt bērna un apkārtējo personu fizisko un emocionālo drošību;
 - 2.2. savlaicīgi identificēt bērna uzvedības grūtības un to iespējamus cēloņus;
 - 2.3. nodrošināt bērnam individuālajām vajadzībām atbilstošu pedagoģisko, psiholoģisko un citu nepieciešamo atbalstu;
 - 2.4. veicināt vienotu, konsekventu pedagogu, atbalsta personāla un vecāku rīcību;
 - 2.5. novērst agresīvas uzvedības atkārtošanos un eskalāciju.
3. Bērna uzvedības problēmas primāri vērtē kā signālu par bērna grūtībām emociju regulācijā, komunikācijā, sociālajās prasmēs, attīstībā vai mijiedarbībā ar vidi. Darbinieka rīcība ir cieņpilna, mierīga, bērna vecumam un individuālajām vajadzībām atbilstoša.
4. Rīcībā vienmēr ievēro bērna labākās intereses, vienlaikus nodrošinot arī citu bērnu un darbinieku tiesības uz drošu vidi.

II. PREVENTĪVĀ RĪCĪBA

5. Izglītības iestāde veido drošu, paredzamu un emocionāli atbalstošu vidi, kurā:
 - 5.1. bērniem saprotami tiek noteiktas uzvedības robežas un noteikumi;
 - 5.2. tiek mācītas emociju atpazīšanas, pašregulācijas, komunikācijas, sadarbības un konfliktu risināšanas prasmes;
 - 5.3. vēlamā uzvedība tiek stiprināta ar pozitīvu pastiprinājumu;
 - 5.4. bērnam pēc nepieciešamības izmanto vizuālus atbalsta līdzekļus, dienas plānu, izvēles iespējas, atpūtas vai nomierināšanās vietu un citus individuāli piemērotus atbalsta paņēmienus;
 - 5.5. pedagogi sadarbojas ar bērna vecākiem un atbalsta personālu.
6. Ja bērnam tiek novērotas uzvedības grūtības, pedagogs īpašu uzmanību pievērš situācijām, kas notiek **pirms uzvedības**, pašai **uzvedībai** un tam, kas notiek **pēc uzvedības**, lai iespējami precīzi noteiktu uzvedību izraisošos un uzturošos faktorus.

III. RĪCĪBA AGRESĪVAS UZVEDĪBAS GADĪJUMĀ

1. līmenis – pedagoga sākotnējā rīcība

7. Ja bērnam novēro nepiemērotu vai agresīvu uzvedību, pedagogs:
 - 7.1. saglabā mieru un nekavējoties nodrošina bērna un apkārtējo drošību;
 - 7.2. izmanto īsus, bērnam saprotamus norādījumus un izvairās no strīda, draudiem, kaunināšanas un emocionālas konfrontācijas;
 - 7.3. nepieciešamības gadījumā samazina apkārtējās vides stimulus un nodrošina bērnam iespēju nomierināties;

- 7.4. pēc situācijas pārrunā notikušo bērna vecumam un izpratnes līmenim atbilstošā veidā;
 - 7.5. fiksē būtiskos apstākļus, ja uzvedība bijusi izteikta vai atkārtojas;
 - 7.6. informē bērna vecākus un vienojas par turpmāko rīcību;
 - 7.7. nepieciešamības gadījumā konsultējas ar atbalsta speciālistu.
8. Uzvedības epizodes laikā primārais mērķis nav bērna sodīšana, bet drošības nodrošināšana, emocionālā sasprindzinājuma mazināšana un bērna atgriešanās regulētā stāvoklī.

2. līmenis – vadības un atbalsta personāla iesaiste

9. Ja agresīvas uzvedības gadījumi atkārtojas, kļūst intensīvāki vai būtiski traucē bērna vai citu bērnu drošībai, labbūtībai un izglītības procesam, pedagogs informē izglītības iestādes vadītāju vai vadītāja noteikto atbildīgo personu.
10. Vadītājs nodrošina atbalsta personāla iesaisti un bērna uzvedības situācijas izvērtēšanu.
11. Nepieciešamības gadījumā bērnam izstrādā **individuālo atbalsta vai uzvedības atbalsta plānu**, kurā nosaka:
- 11.1. konkrēti novērojamu problēmuzvedību;
 - 11.2. situācijas un apstākļus, kuros tā visbiežāk rodas;
 - 11.3. preventīvos pasākumus;
 - 11.4. bērnam mācāmās alternatīvās un sociāli pieņemamās prasmes;
 - 11.5. pozitīvā pastiprinājuma veidus;
 - 11.6. darbinieku rīcību uzvedības epizodes laikā;
 - 11.7. sadarbību ar vecākiem;
 - 11.8. atbildīgās personas un plāna izvērtēšanas termiņu.
12. Vecāki tiek informēti par plānu un iesaistīti tā īstenošanā, pēc iespējas nodrošinot vienotu pieeju bērna uzvedības vadīšanai izglītības iestādē un mājās.

3. līmenis – papildu speciālistu un institūciju iesaiste

13. Ja īstenotie atbalsta pasākumi nav pietiekami, agresīva uzvedība saglabājas vai rada būtisku apdraudējumu, vadītājs organizē paplašinātu gadījuma izvērtēšanu, iesaistot bērna vecākus un atbalsta speciālistus.
14. Atbilstoši bērna vajadzībām un situācijas raksturam var tikt izvērtēta nepieciešamība:
- 14.1. saņemt papildu psihologa, speciālā pedagoga, ārstniecības personas vai cita speciālista konsultāciju;

- 14.2. vērsties pedagoģiski medicīniskajā komisijā;
- 14.3. sadarboties ar pašvaldības izglītības pārvaldi, sociālo dienestu, bāriņtiesu vai citām kompetentām institūcijām;
- 14.4. organizēt starpinstitucionālu sadarbību.

4. līmenis – kritiska vai ārkārtas situācija

- 15. Ja bērna uzvedība rada **tiešu apdraudējumu bērna vai citu personu dzīvībai vai veselībai**, darbinieks nekavējoties:

- 15.1. pārtrauc bīstamo situāciju un iespēju robežās norobežo citus bērnus no apdraudējuma;
- 15.2. izsauc palīdzību medicīniskais personāls un informē iestādes vadītāju vai atbildīgo personu;
- 15.3. sniedz pirmo palīdzību, ja tā nepieciešama;
- 15.4. vadītājs informē bērna vecākus un, izvērtējot situāciju, piesaista neatliekamo medicīnisko palīdzību vai citas kompetentās institūcijas.

- 16. Pēc kritiska incidenta:

- 16.1. darbinieks sagatavo rakstveida notikuma aprakstu;
- 16.2. izvērtē incidenta iespējamās cēloņus un iepriekš izmantoto atbalsta pasākumu efektivitāti;
- 16.3. pārskata vai izstrādā turpmāko rīcības un atbalsta plānu;
- 16.4. nodrošina nepieciešamo emocionālo atbalstu incidentā iesaistītajiem bērniem;
- 16.5. nepieciešamības gadījumā organizē starpinstitucionālu sadarbību.

IV. SADARBĪBA AR VECĀKIEM

- 17. Vecāki ir bērna atbalsta procesa sadarbības partneri. Saziņā ar vecākiem pedagogs un citi darbinieki sniedz objektīvu informāciju par novēroto uzvedību, izvairoties no bērna vai ģimenes nosodīšanas.
- 18. Vecākiem sniedz informāciju par bērnam īstenotajiem atbalsta pasākumiem, to rezultātiem un nepieciešamajiem turpmākajiem soļiem.
- 19. Ja vecāki nesadarbojas un situācija rada vai var radīt apdraudējumu bērna vai citu personu tiesībām, veselībai vai drošībai, iestādes vadītājs rīkojas atbilstoši normatīvajiem aktiem un nepieciešamības gadījumā informē kompetentās institūcijas.

V. DOKUMENTĒŠANA UN NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI

- 20. Atkārtotus, būtiskus un apdraudošus uzvedības gadījumus dokumentē, norādot faktisko situāciju, iesaistītās personas, darbinieku veiktās darbības un turpmākos lēmumus.

21. Dokumentācijā izvairās no subjektīviem bērna personības vērtējumiem. Fiksē konkrēti novērojamu uzvedību un apstākļus.
22. Informāciju par bērnu un viņa ģimeni apstrādā un glabā, ievērojot personas datu aizsardzības un konfidencialitātes prasības.
23. Visi izglītības iestādes darbinieki tiek iepazīstināti ar šo kārtību un savas kompetences ietvaros ir atbildīgi par tās ievērošanu.
24. Kārtību pārskata pēc nepieciešamības, īpaši pēc būtiskiem incidentiem, normatīvā regulējuma izmaiņām vai konstatējot nepieciešamību pilnveidot iestādes rīcību.

SASKAŅOTS

Viduskurzemes pamatskola -attīstības centra

2026.gada 26. augusta pedagoģiskajā sēdē (protokola Nr. VPAC/ 3.10/26/6)